

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*DIREKCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
DIREKCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 03-16-1-949/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	11
3.1	Organizacija i rukovođenje	11
3.2	Finansijsko upravljanje i kontrola	12
3.3	Interna revizija.....	12
4.	BUDŽET	13
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.1.1	<i>Izdaci za upotrebu vozila .....</i>	<i>14</i>
5.1.2	<i>Unajmljivanje poslovnog prostora .....</i>	<i>15</i>
5.2	Pregled prihoda i primitaka	16
5.3	Bilans stanja	17
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA.....	18
7.	JAVNE NABAVKE	20
8.	KOMENTARI	23
PRILOZI	.....	23

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Direkcije za civilno zrakoplovstvo (u daljem tekstu: Direkcija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Direkcije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Direkcije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Direkcije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Direkcije za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Direkcije za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Direkcije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Direkcija nije okončala aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 3. Izvještaja);*
- *Još uvijek nije riješeno pitanje trajnog smještaja Direkcije jer nije donijeta odluka o načinu nabavke i visini sredstava za nabavku zgrade za smještaj Direkcije u skladu sa Zakonom o budžetu i pored osiguranih sredstava (tačka 5.1.2. Izvještaja);*
- *Nemogućnost fakturisanja i naplate određenih prihoda od zračnih operatora, zbog nepoštivanja važeće Odluke Direkcije od strane aerodroma u Mostaru, Tuzli i Banjoj Luci (tačka 5.2. Izvještaja);*
- *Angažovanje osoba po osnovu ugovora o djelu (tačka 6. Izvještaja);*
- *Slabosti i nedostaci u postupcima javnih nabavki (tačka 7. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Direkcije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Direkcije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26.7.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica, v.r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju je izvršio finansijsku reviziju Direkcije za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa skretanjem pažnje na kašnjenje sa izradom pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Direkcije shodno važećim odlukama Vijeća ministara BiH, nedonošenje odluke o načinu nabavke i visini sredstava za nabavku zgrade za smještaj Direkcije od strane Vijeća ministara BiH, nemogućnost fakturisanja i naplate određenih prihoda od zračnih operatora, zbog nepoštivanja važeće odluke Direkcije od strane aerodroma u Mostaru, Tuzli i Banjoj Luci te slabosti i nedostatke u postupcima javnih nabavki.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Direkcije za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Direkcija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R. br.	Ocjena realizacije preporuke	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
1.	Vijeće ministara BiH je u februaru 2021. godine imenovalo generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora.			
2.	Nije bilo konkretnih aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji shodno važećim odlukama Vijeća ministara BiH.			
3.	Direkcija je unaprijedila sistem internih kontrola u dijelu blagovremenog podnošenja zahtjeva za službeno putovanje te praćenja ugovorenih uslova prilikom rezervacije aviokarata i hotelskog smještaja.			
4.	Direkcija je preduzimala aktivnosti na pribavljanju saglasnosti Vijeća ministara BiH na Prijedlog pravilnika o specijalizovanim vozilima i iste su u toku.			
5.	Vijeće ministara BiH nije razmatralo i usvojilo odluku o nabavci zgrade za trajni smještaj Direkcije čiji prijedlog je Direkcija uputila u toku 2020. godine.			
6.	I dalje se veći broj osoba angažuje po osnovu ugovora o djelu na sistematizovanim i nesistematizovanim poslovima.			
7.	Direkcija je u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH pokrenula sudske postupke protiv aerodromskih operatera zbog kojih nije mogla fakturisati i naplatiti prihode, te ostale aktivnosti po zaključcima Vijeća ministara BiH u vezi s mogućnosti fakturisanja i naplate prihoda.			
8.	Direkcija je osigurala dosljednu primjenu podzakonskih propisa iz oblasti javnih nabavki koji se odnose na prijavljivanje provedenih postupaka nabavki u sistem e-nabavki te planiranje i provođenje e-aukcije.			

Realizaciju preporuke koja se odnosila na proceduru nabavke usluga nabavke avionskih karata i rezervacije smještaja nismo mogli ocijeniti jer ova procedura nije okončana u 2020. godini.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Direkcija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Organizacija i rukovođenje

U skladu sa Zakonom o zrakoplovstvu BiH¹ radom Direkcije rukovodi generalni direktor. Dva zamjenika generalnog direktora rukovode radom sektora u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje unutrašnja organizacija Direkcije. Generalni direktor je odgovoran ministru komunikacija i prometa BiH, a zamjenici su odgovorni generalnom direktoru. Prema izmjenama Zakona o zrakoplovstvu iz 2018. godine, generalni direktor i dva zamjenika generalnog direktora su imenovane osobe koje se imenuju na mandat od četiri godine u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara BiH i drugim imenovanjima BiH². Direkcijom je do 21.5.2020. godine rukovodio vršilac dužnosti direktora kojeg je imenovao ministar komunikacija i prometa na period od 1.2. do 1.8.2018. godine (dva rješenja po tri mjeseca) shodno odredbama člana 55.a Zakona o upravi³. Funkciju jednog zamjenika direktora obavljala je osoba koja se do dana stupanja na snagu izmjena Zakona o zrakoplovstvu u 2018. godini nalazila na poziciji zamjenika direktora, dok je pozicija drugog zamjenika bila upražnjena od kraja 2018. godine.

Vijeće ministara BiH je 21.5.2020. godine poništilo konkursnu proceduru za imenovanje generalnog direktora i dva zamjenika direktora započetu u 2018. godini, i imenovao novog vršioca dužnosti generalnog direktora i vršioce dužnosti zamjenika generalnog direktora na period od tri mjeseca te zadužio nadležno ministarstvo da ponovo raspiše javni oglas i provede potrebnu proceduru. Početkom oktobra imenovanim osobama je produženo imenovanje za još tri mjeseca⁴.

Na osnovu konkursne procedure koju je nadležno ministarstvo započelo u augustu 2020. godine Vijeće ministara BiH je 24.2.2021. godine imenovalo generalnog direktora i zamjenike generalnog direktora Direkcije na mandat od četiri godine počevši od 16.3.2021. godine⁵.

Unutrašnja organizacija Direkcije utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2009. godine kao posebna cjelina u okviru Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Istim su sistematizovana radna mjesta za 79 izvršilaca. Na 31.12.2020. godine u Direkciji je bilo 50 zaposlenih i tri pripravnika.

Zbog neriješenog statusa rukovodstva, kao što je navedeno, Direkcija nije u 2020. godini provodila aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji shodno važećim odlukama Vijeća ministara BiH o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije u organima uprave BiH i razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁶. Novoimenovano rukovodstvo je pokrenulo aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji početkom 2021. godine.

¹ Službeni glasnik BiH, br.39/09 i 25/18

² Službeni glasnik BiH, br 37/03

³ Službeni glasnik BiH, br. 32/02,102/09 i 72/17

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 75/20

⁵ Službeni glasnik BiH broj 17/21

⁶ Odluke Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18)

PREPORUKA 1

S obzirom na to da je Vijeće ministara BiH imenovalo rukovodstvo Direkcije u punom kapacitetu, preporučujemo Direkciji da preduzme dodatne aktivnosti na izradi novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u skladu sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

3.2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole u Direkciji je, u ključnim aspektima, implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁷, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Pravilnikom o finansijskom upravljanju i kontroli iz 2019. godine definisana je odgovornost rukovodilaca organizacionih jedinica u Direkciji za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrole nad funkcionisanjem poslovnih procesa u unutrašnjim organizacionim jedinicama kojima rukovode kao i Strategija upravljanja rizicima. Prethodnih godina su sačinjene mape poslovnih procesa, utvrđeni rizici sa mjerama za smanjenje rizika te izrađen registar rizika koji su u 2020. godini ažurirani.

Određena područja potrošnje, značajni procesi rada kao i nivoi ovlaštenja i odgovornosti u Direkciji definisani su internim pravilnicima, odlukama i procedurama prethodnih godina, a u 2020. godini su ažurirane neke procedure u skladu sa nalazima provedenih internih kontrola shodno Planu aktivnosti za unapređenje finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu (procedure stvaranja i evidentiranja obaveza, procedura praćenja i naplate prihoda od naknada i taksi i dr.).

Direkcija je dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu.

3.3 Interna revizija

Shodno Zakonu o internoj reviziji institucija BiH⁸ i Odluci o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁹, internu reviziju u Direkciji obavlja Jedinica interne revizije Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Prema Planu interne revizije za 2020. godinu obavljene su tri interne revizije i to: naknadna revizija procesa obračuna plaća i naknada te redovna i naknadna revizija procesa upotrebe vozila i putnih troškova. Preporuke su se uglavnom odnosile na unapređenje sistema internih kontrola donošenjem detaljnih pisanih procedura u vezi s revidiranim procesima, a naknadnim revizijama je konstatovano da je Direkcija uglavnom realizovala date preporuke ili da je realizacija u toku.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu¹⁰, Direkciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.253.000 KM. Za tekuće izdatke je odobreno 3.954.000 KM, a za kapitalne izdatke 299.000 KM.

Sredstva su odobrena prema sljedećim izvorima finansiranja: sredstva iz budžeta (1.948.000 KM), vlastiti namjenski prihodi – sredstva od preleta (1.644.000 KM), sredstva od prihoda koje ostvaruje vlastitom djelatnošću (317.000 KM) i sredstva od naknada koje plaćaju putnici u odlasku sa aerodroma u BiH i operatori aviona po toni prevezene robe/tereta u civilnom zračnom prometu (344.000 KM).

Ukupno izvršenje budžeta za 2020. godinu iznosilo je 3.255.305 KM ili 77% odobrenog budžeta. Budžetska sredstva su realizovana u iznosu od 1.700.785 KM ili 87%, sredstva od preleta su realizovana u iznosu od 1.107.114 KM ili 67%, sredstva od prihoda koje ostvaruje vlastitom djelatnošću u iznosu od 240.252 KM ili 76% i sredstva od naknada koje plaćaju putnici i operatori aviona u iznosu od 207.154 KM ili 60%. Namjena sredstava od prihoda utvrđena je posebnim odlukama Direkcije koje su donesene uz saglasnost Vijeća ministara BiH.

Razlog niže stope izvršenja budžeta je manji prosječan broj zaposlenih (54) u odnosu na broj zaposlenih za koje su planirana i odobrena sredstva za plaće (57), značajno smanjenje troškova zakupa prostora zbog preseljenja u nove prostorije krajem 2019. godine te značajno smanjenje putnih troškova zbog situacije sa pandemijom COVID 19.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Direkcija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

U tekstualnom dijelu Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu Direkcija je obrazložila realizaciju rashoda i odstupanja u odnosu na rashode odobrene budžetom te bilansne pozicije.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 3.255.305 KM, što je u odnosu na raspoloživi budžet za 2020. godinu manje za 997.695 KM.

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće i naknade (1.506.032 KM), naknade troškova zaposlenih (294.846 KM), unajmljivanje prostora ili zgrada (379.080 KM), izdatke za upotrebu vozila (39.346 KM), izdatke za tekuće održavanje (104.722 KM), ostale stručne usluge koje se najvećim dijelom odnose na usluge angažovanja Oružanih snaga BiH za potrebe službe za pretragu i spašavanje (221.091 KM), izdatke za ugovore o djelu (bruto 190.311 KM, a neto 145.347 KM) te nabavku opreme (262.979 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

---

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

5.1.1 Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2020. godini iznose 39.346 KM, a odnose se na izdatke za gorivo (12.698 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (10.296 KM) te ostale izdatke za registraciju motornih vozila, osiguranje vozila, autogume i usluge pranja vozila.

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹¹, Direkciji je dato pravo na korištenje tri službena vozila kao i pravo na posjedovanje specijalizovanih vozila. Direkcija trenutno raspolaže sa 13 vozila, od kojih je deset specijalizovanih vozila namijenjenih za potrebe inspekcije i stručnog nadzora te obavljanje aktivnosti u slučajevima vanrednih događaja u civilnom zrakoplovstvu. Pravo na korištenje vozila 24 sata dato je direktoru i zamjenicima direktora Direkcije.

Članom 13. stav (2) Pravilnika Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine definisana je obaveza Direkcije da predloži pravilnik o specijalizovanim vozilima na koji saglasnost treba dati Vijeće ministara BiH. Procedura pribavljanja saglasnosti Vijeća ministara BiH na Prijedlog pravilnika o specijalizovanim vozilima je u toku iako Direkcija ovo pitanje pokušava riješiti više godina (Direkcija je slala informacije i urgencije nadležnom ministarstvu i Vijeću ministara, zahtijevala izmjene Pravilnika o upotrebi službenih vozila u institucijama BiH itd.). Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 29.7.2020. godine donijelo Zaključak kojim je zadužilo Ministarstvo finansija i trezora BiH da pripremi Prijedlog pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u skladu sa prijedlogom Direkcije, međutim, na sjednici održanoj 24.2.2021. godine izmijenjen je zaključak iz jula 2020. godine te je zadužena Direkcija da pripremi prijedlog pravilnika o specijalizovanim vozilima i isti dostavi na saglasnost Vijeću ministara BiH. Direkcija je sačinila prijedlog pravilnika koji je u toku revizije bio u fazi e-konsultacija nakon čega slijede aktivnosti na dobijanju saglasnosti.

PREPORUKA 2

Direkciji preporučujemo da nastavi sa preduzimanjem potrebnih aktivnosti na usvajanju Pravilnika kako bi oblast nabavke i upotrebe vozila u Direkciji bila u potpunosti uređena u skladu sa važećim propisima.

Direkcija je u februaru 2020. godine privremeno ustupila jedno vozilo Ministarstvu komunikacija i prometa BiH na korištenje do nabavke službenog vozila za potrebe Kabineta ministra. Tom prilikom je sačinjen dopis i potvrda o primopredaji vozila. Ni u jednom dokumentu nisu definisane obaveze Direkcije i Ministarstva vezane za potrošnju goriva, servisiranje vozila i sl., a informisani smo da je postojao usmeni dogovor da Direkcija snosi troškove servisiranja vozila, a Ministarstvo komunikacija i prometa troškove goriva. Vozilo je vraćeno Direkciji u julu 2020. godine i tom prilikom je sačinjen zapisnik u kojem je konstatovano da je vozilo vraćeno u stanju u kojem je i predato. Direkcija je pomenuto vozilo ustupila Ministarstvu iako Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH nije predvidio situaciju ustupanja vozila između institucija što za posljedicu ima neusaglašenost sa propisima.

PREPORUKA 3

Direkcija je prilikom nabavke i načina korištenja službenih vozila dužna poštovati propise koji regulišu ovu oblast.

¹¹ Službeni glasnik BiH broj: 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 62/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 i 80/20

5.1.2 Unajmljivanje poslovnog prostora

Ukupni izdaci za unajmljivanje poslovnog prostora realizovani u 2020. godini iznose 379.080 KM i u odnosu na prethodnu godinu su manji za 287.748 KM, jer je Direkcija u toku 2019. godine preselila u drugi prostor.

Direkcija je 22.08.2019. godine zaključila ugovor o zakupu poslovnog prostora u Banjoj Luci površine 1.600 m² (uključeno 100 m² gratis) i 40 parking mjesta po cijeni od 21,06 KM/m² sa PDV-om i ukupnom mjesečnom cijenom 31.590 KM sa PDV-om. Ugovor je zaključen na period od 07.11.2019. do 07.11.2020. godine sa mogućnošću produženja. Dana 27.10.2020. godine zaključen je Aneks ugovora o zakupu kojim je trajanje ugovora o zakupu produženo do 07.05.2021. godine.

Rješavanje pitanja trajnog smještaja Direkcije: Odluka o nabavci zgrade kojom bi se trajno riješio smještaj Direkcije u Banjoj Luci još uvijek nije donesena i pored

I pored osiguranih sredstava, Direkcija izdvaja značajna sredstva za zakup prostora, jer nadležne institucije nisu donijele odgovarajuću odluku u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH.

činjenice da su sredstva osigurana te da je svake godine počev od 2012. pa do 2020. godine Zakonom o budžetu institucija BiH, članom 13. stav (1) definisano da će se nabavka zgrade za smještaj Direkcije u Banjoj Luci finansirati iz sredstava

ostvarenih od prihoda od naknada za prelete preko BiH, kao i drugih prihoda koje Direkcija ostvaruje na osnovu Zakona o zrakoplovstvu BiH, a odluku o načinu nabavke i visini sredstava za ovu namjenu donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Direkcije.

Direkcija je u navedenom periodu više puta inicirala rješavanje pitanja nabavke prostora za trajni smještaj Direkcije (dostavljajući prijedloge odluka na mišljenje i usvajanje, urgencije, analize i sl.). Ministarstvo finansija i trezora BiH nije odgovorilo i dalo mišljenje Direkciji na prijedlog odluke o odobravanju kupovine/nabavke objekta za smještaj Direkcije u Banjoj Luci ukupne površine 1.300 m² do 1.500 m², u vrijednosti od 5.250.000 KM sa PDV-om, koji je Direkcija 1.8.2018. godine uputila Ministarstvu.

Direkcija je 23.7.2020. godine dostavila Ministarstvu komunikacija i prometa BiH novi Prijedlog odluke o odobravanju sredstava i načinu provođenja postupka nabavke poslovnog prostora u Banjoj Luci koja će biti uvrštena u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2020-2021. godine. Ured za zakonodavstvo je dao mišljenje 23.7.2020. godine, a Ministarstvo finansija i trezora BiH 27.7.2020. godine. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH je pozitivno iako je ovim prijedlogom odluke uvećana površina prostora koji se traži (1.800 m² do 2.000 m²) i ukupna vrijednost 8.500.000 KM (4.250 KM/m²). Također, Ministarstvo finansija i trezora BiH je sugerisalo da se još jednom razmotri predložena cijena poslovnog prostora od 4.250 KM/m². Obrazloženje Direkcije za navedenu površinu prostora je da su prilikom analize potreba poslovnih prostorija uvažene specifičnosti koje proizlaze iz zahtjeva koji se pred Direkciju postavljaju sa stanovišta međunarodnih zrakoplovnih institucija za pojedine oblasti u okviru zrakoplovstva.

Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je 30.7.2020. godine dostavilo Vijeću ministara BiH prijedlog odluke te slalo urgencije radi uvrštavanja prijedloga odluke na sjednicu Vijeća ministara BiH radi razmatranja i usvajanja. Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH je 2.9.2020. godine dostavio Ministarstvu komunikacija i prometa BiH obavijest da je prijedlog odluke skinut do izbora novog rukovodstva Direkcije.

Iako je Ured za reviziju u izvještajima o reviziji prethodnih godina skretao pažnju nadležnim institucijama na važnost i hitnost rješavanja pitanja trajnog smještaja Direkcije, evidentno je da

isto nije riješeno, te da i pored osiguranih sredstava Direkcija i dalje izdvaja značajna sredstva za zakup prostora, što sveukupno ima značajne negativne efekte na javna sredstva.

Također, ovom prilikom skrećemo pažnju na činjenice navedene u tekstu gore, a odnose se na prijedloge Direkcije iz 2018. i 2020. godine za potrebnom površinom prostora koji značajno odstupaju te nejasne kriterije Ministarstva finansija i trezora BiH u pogledu davanja mišljenja na navedene prijedloge.

PREPORUKA 4

Imajući u vidu činjenicu da su za rješavanje pitanja trajnog smještaja Direkcije osigurana sredstva još od 2012. godine te da su do sada izdvojena značajna sredstva za plaćanje zakupa prostora te kontinuirani rast cijena nekretnina, ponovo ističemo da je potrebno da nadležne institucije ovo pitanje riješe bez daljeg odlaganja, odnosno što prije donesu neophodnu odluku u skladu sa odredbama Zakona o budžetu. Prilikom donošenja navedene odluke smatramo da je potrebno dodatno razmotriti potrebe za predloženom površinom prostora imajući u vidu objektivne potrebe te dobre prakse u pogledu neophodne površine prostora po zaposlenom.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni prihodi i primitci iskazani su u iznosu od 2.846.769 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2020. godinu više za 526.769 KM ili 123% planiranih prihoda. Odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na budžetom planirane prihode je nastalo zbog toga što se prihodi u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH planiraju do nivoa rashoda.

U odnosu na prihode i primitke ostvarene u prethodnoj godini ostvarenje je značajno manje zbog situacije sa pandemijom COVID -19 koje je uzrokovala značajno smanjenje avioprometa u cijelom svijetu, a time i ostvarenje prihoda od naknada za prelete preko BiH (manje za 29%) te prihoda od naknada koje plaćaju operatori aviona po prevezenom putniku i toni prevezene robe/tereta u odlasku sa aerodroma u BiH (manje za 64%). Kada je riječ o приходима od posebnih naknada od vlastite djelatnosti isti su ostvareni na nivou prethodne godine.

Prihode od pružanja usluga rutne zračne plovidbe – prihodi od naknada za prelete preko BiH ostvareni su u iznosu od 1.662.591 KM, prihodi od posebnih naknada od vlastite djelatnosti u iznosu od 619.033 KM, a prihodi od naknada koje plaćaju operatori aviona po prevezenom putniku i toni prevezene robe/tereta u odlasku sa aerodroma u BiH u iznosu od 549.860 KM.

Prihodi od naknada koje plaćaju operatori aviona po prevezenom putniku i toni prevezene robe/tereta u odlasku sa aerodroma u BiH: Direkcija je uz saglasnost Vijeća ministara BiH u januaru 2017. godine u skladu sa članom 13. stav (1) tačka c) i d) Zakona o zrakoplovstvu BiH donijela Odluku o visini naknade koju plaćaju operatori aviona po prevezenom putniku u odlasku i visini naknade koju plaćaju operatori aviona po toni prevezene robe/tereta u odlasku sa aerodroma u Bosni i Hercegovini¹². Članom 4. navedene Odluke propisano je da je operator aerodroma, koji posjeduje potvrdu za obavljanje međunarodnog prometa, dužan Direkciji dostaviti mjesečni izvještaj o prevezenim putnicima/robi/teretu u redovnom i povremenom zračnom prijevozu u odlasku sa aerodroma, po svakom pojedinačnom zračnom operateru koji obavlja promet preko tog aerodroma na način da se

¹² Službeni glasnik BiH, broj 4/17

odvojeno moraju prikazati podaci o prijevozu putnika od podataka o prijevozu robe/tereta. Članom 5. Odluke je propisano da Direkcija, na osnovu izvještaja iz člana 4., ispostavlja račune zračnim operatorima s rokom plaćanja od 30 dana od dana ispostavljanja računa.

Sa 31.12.2020. godine po ovom osnovu naplaćeno je 549.860 KM. Navedeni iznos se u cijelosti odnosi na prihode fakturisane zračnim operatorima koji obavljaju promet preko Međunarodnog aerodroma Sarajevo.

Direkcija od 2017. godine, od kako je na snagu stupila Odluka na osnovu koje se vrši naplata ovih prihoda, nije u mogućnosti fakturisati i naplatiti propisane naknade zračnim operatorima koji obavljaju promet preko aerodroma u Mostaru, Tuzli i Banjoj Luci jer ovi operatori ne dostavljaju propisane mjesečne izvještaje o prevezenim putnicima/robi/teretu u odlasku sa aerodroma.

Kako predmetnom odlukom nije utvrđen mehanizam sankcionisanja aerodromskog operatora, Direkcija je, shodno zaključcima Vijeća ministara BiH od 2.7.2019. godine dostavila neophodnu dokumentaciju Pravobranilaštvu BiH koje je u januaru 2021. godine pokrenulo sudske postupke za naknadu štete protiv aerodromskih operatora u Tuzli, Banjoj Luci i Mostaru, a ukupna vrijednost sva tri spora iznosi 2.106.970 KM.

Također, po zaključku Vijeća ministara BiH, Direkcija je sačinila Nacrt odluke o dopuni Odluke o visini naknade koju plaćaju operatori aviona u dijelu koji se odnosi na sankcionisanje aerodromskog operatora zbog nedostavljanja izvještaja. U proceduri e-konsultacija nije dobila pozitivne odgovore nadležnih entitetskih ministarstava kao ni aerodromskih operatora o čemu je 12.3.2020. godine putem Informacije upoznala nadležno Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, međutim, nije dobila odgovor od istog.

Vezano za postupak utuženja aviokompanija radi naplate fakturiranih potraživanja Direkcija je shodno zaključku sa sastanka sa Pravobranilaštvom BiH od 12.5.2020. godine dostavila Informaciju Ministarstvu komunikacija i prometa BiH s prijedlogom da se diplomatskim putem preko Ministarstva vanjskih poslova BiH aviokompanije pozovu na izmirenje obaveza shodno važećoj Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu te spor pokuša riješiti prvo mirnim putem. Međutim, Ministarstvo komunikacija i prometa nije preduzimalo aktivnosti po ovom pitanju.

PREPORUKA 5

Direkcija treba, u saradnji sa nadležnim institucijama, preduzeti dodatne aktivnosti, kako bi bila u mogućnosti fakturisati i naplatiti propisane prihode imajući u vidu rizik nastanka zastare naplate potraživanja.

Vezano za pokrenute sudske sporove protiv aerodromskih operatora u Tuzli, Banjoj Luci i Mostaru preporučujemo Direkciji da zajedno sa Pravobranilaštvom BiH uloži dodatne napore u cilju efikasnog rješavanja istih.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 1.759.644 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 2.360.876 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (500.242 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (1.259.402 KM), obaveze prema dobavljačima i fizičkim osobama (359.613 KM), obaveze prema zaposlenima za plaće i naknade iz decembra 2020.

godine (147.411 KM), obaveze prema organima, odnosno Oružanim snagama BiH za usluge Službe traganja i spašavanja (102.123 KM) te razgraničene prihode (492.326 KM).

Vrijednost novonabavljenih sredstava u 2020. godini iznosi 296.965 KM i odnosi se na nabavku kompjuterske opreme 177.538 KM, elektronske opreme 83.780 KM te nabavku softvera za fakturisanje prihoda 9.992 KM.

Kratkoročna potraživanja – razgraničeni prihodi se uglavnom odnose na potraživanja po osnovu izdatih faktura prema zračnim operatorima za naknade po prevezenom putniku i toni prevezene robe/tereta (187.774 KM) te potraživanja za naknade od vlastite djelatnosti (303.734 KM). Od ukupnog iznosa potraživanja, na 2017. godinu se odnosi 20.350 KM, na 2018. godinu 33.874 KM na 2019. godinu 46.342 KM, a na 2020. godinu 390.942 KM. Značajan iznos potraživanja iz 2020. godine je naplaćen u 2021. godini. Direkcija preduzima aktivnosti na naplati potraživanja slanjem opomena dužnicima te u saradnji sa Pravobranilaštvom BiH pronalazi rješenja za naplatu potraživanja iz prethodnih godina, što je detaljnije opisano u poglavlju 5.2. Izvještaja.

Direkcija je izvršila popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2020. godine. Popisom nisu konstatovana odstupanja knjigovodstvenog od stvarnog stanja.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Direkciji je odobreno 57 zaposlenih. Na 31.12.2020. godine, Direkcija je imala 53 zaposlena, od kojih je 47 zaposleno na neodređeno vrijeme, tri na određeno vrijeme (pripravnici) te tri imenovane osobe (generalni direktor i zamjenici generalnog direktora).

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine primljen je jedan državni službenik i jedan zaposlenik na neodređeno vrijeme putem javnog oglasa. Za prijem državnog službenika i zaposlenika Direkcija nije pribavila saglasnost Vijeća ministara BiH. Na određeno vrijeme tokom godine su primljena dva zaposlenika od kojih je jedan angažovan na određeno vrijeme do tri mjeseca tri puta bez prekida između ugovora i bez raspisivanja javnog oglasa za popunu radnog mjesta, s tim što zaposlenik nije više u radnom odnosu u Direkciji, kao i tri pripravnika nakon objavljenog javnog oglasa o prijemu pripravnika.

Putem internog oglasa jedan državni službenik je sa pozicije stručnog savjetnika unaprijeđen na višu poziciju (šef odsjeka). Isti državni službenik je u februaru 2021. godine rješenjem v.d. generalnog direktora, a na osnovu rješenja Odbora državne službe za žalbe o ukidanju rješenja Agencije za državnu službu BiH o postavljenju državnog službenika na mjesto šefa odsjeka vraćen na radno mjesto stručnog savjetnika zbog nepravilnog postavljenja na mjesto šefa odsjeka. Odbor državne službe za žalbe je odluku o ukidanju rješenja o postavljenju donio nakon podnesenog zahtjeva Direkcije za preispitivanje nepravilnog postavljenja.

Pet zaposlenika su interno premješteni sa jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto i to dva zaposlenika na radna mjesta koja pripadaju istom platnom razredu, dva zaposlenika na radna mjesta koja pripadaju većem platnom razredom i jedan zaposlenik na radno mjesto koje pripada nižem platnom razredu. Tokom godine za sedam zaposlenih je prestao radni odnos u Direkciji zbog sticanja uslova za penziju (tri osobe), sporazumnog prestanka radnog odnosa (dvije osobe), isteka mandata v.d. generalnog direktora (jedna osoba) te rješenja o stavljanju

van snage ugovora o radu na neodređeno vrijeme zaposlenika zbog postavljenja na mjesto državnog službenika u Direkciji nakon provedene konkursne procedure putem javnog oglasa (jedna osoba).

Direkcija je izvršila ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika, a izvještaj o ocjenjivanju državnih službenika je prosljedila Agenciji za državnu službu BiH.

Nije vršeno pomjeranje zaposlenih u okviru unutrašnjih platnih razreda u skladu sa Metodologijom za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda¹³. Naime, Direkcija je utvrdila da, shodno navedenoj Metodologiji, 25 zaposlenih ispunjava uslove za prelazak u viši unutrašnji platni razred. S obzirom na to da je Zakonom o plaćama i naknadama propisano ograničenje u pogledu broja zaposlenih koji mogu biti pomjereni u 2020. godini, a broj zaposlenih koji je ispunjavao uslove bio veći, Direkcija se obratila za tumačenje Ministarstvu finansija i trezora BiH te odustala od ovih aktivnosti.

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci na osnovu neto isplata po ugovorima o djelu u 2020. godini iznose 145.347 KM (bruto 190.311 KM). U poređenju sa prethodnom godinom, ostvareni neto izdaci za ugovore o djelu su veći za 15.190 KM ili 12% zbog većeg broja angažovanih osoba. Planirana sredstva za ove namjene iznosila su 175.000 KM neto za 28 osoba i za različite poslove.

Provedenom revizijom utvrdili smo da je Direkcija u 2020. godini angažovala ukupno 35 osoba putem ugovora o djelu, od kojih je deset osoba bilo angažovano tokom cijele godine za obavljanje tekućih poslova za kojima je postojala kontinuirana potreba, a isti nisu predviđeni unutrašnjom sistematizacijom (čišćenje prostorija i posluživanja kafe i pića u sjedištu i regionalnim uredima, održavanje instalacija i opreme, prijem pošte i stranaka, fakturisanje naknada i vođenje evidencija o aviosubjektima i dr.) sa naknadom u iznosu do 400 KM do 1.000 KM. Ukupno isplaćene neto naknade po ovom osnovu iznose 56.570 KM.

Na poslovima koji su slični ili se mogu dovesti u vezu sa sistematizovanim poslovima u toku 2020. godine bilo je angažovano sedam osoba od kojih se jedna osoba duže vremena u kontinuitetu angažuje na poslovima analize dokumentacije u postupku izdavanja ljekarskih uvjerenja za zrakoplovno ovlašteno i stručno osoblje i učestvovanje u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja za rad zdravstvenim ustanovama i ovlaštenim ljekarima sa mjesečnom naknadom od 1.000 KM. Ostali poslovi se odnose na pomoć odjelima i sektorima na raznim poslovima, poslovi vozača pored ostalih poslova predviđenih ugovorom, uređenje web stranice, popisivanje arhivske dokumentacije i analiza za otpis i uništenje iste, procjena usklađenosti i stručni nadzor i sl., a naknada za iste se kretala u iznosu od 700 KM do 1.000 KM. Ukupno isplaćene neto naknade u toku godine po osnovu ovih angažmana iznose 42.564 KM. U decembru je na poslovima koji se mogu dovesti u vezu sa sistematizovanim radnim mjestima bilo angažovano pet osoba.

Veći broj osoba (18 osoba) je bio periodično angažovan na poslovima usklađivanja i praćenja propisa, stručnog nadzora, evaluacije priručnika za obuku pilota, održavanje obuke, usluga održavanja i ostalim aktivnostima i poslovima zbog potreba posla sa naknadama od 140 KM do 3.500 KM. Ukupno isplaćene neto naknade za ove poslove iznose 46.213 KM.

Važeća odluka o uslovima, kriterijima i naknadama za angažovanje osoba na osnovu ugovora o djelu definiše poslove koji se mogu obavljati na osnovu ugovora, uslove za angažovanje, visinu naknade i praćenje realizacije ugovora, dok ne propisuje način utvrđivanja potreba za angažovanjem osoba po ovom osnovu i proceduru odobravanja istih imajući u vidu organizacionu strukturu Direkcije. Tako npr. važeća odluka ne propisuje proceduru podnošenja zahtjeva i analizu potreba za angažmanima ove vrste od strane organizacionih jedinica.

---

¹³ Službeni glasnik BiH broj: 6/12 i 76/20

Također smo konstatovali da se u zaključenim ugovorima o djelu navodi veći broj poslova za koje se neka osoba angažuje kao i da angažovane osobe obavljaju i druge poslove koji nisu navedeni u zaključenim ugovorima (poslove sekretarice, fakturisanje naknada).

Direkcija ove angažmane obrazlaže povećanim obimom poslovanja, deficitom stručnog kadra na tržištu rada (npr. iz oblasti zrakoplovne medicine iako to nije dokumentovano), nepovoljnim uslovima rada u zrakoplovnoj industriji, da određeni poslovi nisu obuhvaćeni sistematizacijom te da je već duži vremenski period evidentan odliv stručnih kadrova i smanjenje broja zaposlenih.

Prema zvaničnim izvještajima Direkcije postojeći broj zaposlenih nije zadovoljavajući i u skladu sa potrebama Direkcije, standardima i zahtjevima međunarodnih institucija iz oblasti zrakoplovstva. Također, Direkcija navodi da joj nije odobreno novo zapošljavanje iako je upućivala zahtjeve prema nadležnim institucijama. Direkcija je u martu 2020. godine tražila mišljenje od Ministarstva finansija i trezora BiH za dodatno zapošljavanje na šest radnih mjesta iz oblasti zrakoplovstva (četiri inspektora, stručni savjetnik za osiguranje kvaliteta i stručni saradnik za zrakoplovne publikacije) za što nije dobila odgovor. Krajem godine Direkcija je tražila saglasnost od Vijeća ministara BiH za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta i to za tri šefa sektora (operacije aviona, aerodrome i zrakoplovnu sigurnost i dva stručna savjetnika (inspektori)) koju je dobila u 2021. godini.

PREPORUKA 6

Uvažavajući potrebu osiguranja kontinuiteta svih aktivnosti koje prate osnovnu djelatnost zbog koje je institucija osnovana, preporučujemo Direkciji da racionalno koristi sredstva za angažovanje osoba putem ugovora o djelu te da propiše procedure o načinu angažovanja, odobravanja te načinu kontrole izvršenog posla po osnovu ugovora o djelu sve u cilju osiguranja uslova za namjensko i transparentno trošenje budžetskih sredstava odobrenih za ove namjene.

PREPORUKA 7

Angažovanje osoba za poslove iz opisa sistematizovanih radnih mjesta treba vršiti u skladu sa relevantnim zakonskim propisima na transparentan način, a angažovanje po osnovu ugovora o djelu samo u izuzetnim slučajevima za konkretne i nesistematizovane poslove.

7. JAVNE NABAVKE

Direkcija je nakon usvajanja budžeta donijela Plan javnih nabavki za 2020. godinu koji je imao jednu izmjenu i koji je objavljen na web stranici. Pored plana nabavke, Direkcija objavljuje i obavještenja o nabavci, odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača i obrasce praćenja realizacije zaključenih ugovora. Za svaki postupak javne nabavke formirana je posebna komisija koja provodi postupak javne nabavke što podrazumijeva i pripremanje tenderske dokumentacije s obzirom na to da Direkcija nema zaposlenog saradnika za javne nabavke.

Prema podacima sa portala javnih nabavki, Direkcija je sa 31.12.2020. godine okončala nabavke i zaključila ugovore/okvirne sporazume u iznosu od 551.141 KM bez PDV-a za koje je

provela tri otvorena, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci, sedam konkurentskih zahtjeva i više direktnih sporazuma.

Direkcija je provedene postupke prijavila u sistem e-nabavki¹⁴ te za sve postupke nabavki sa kriterijem najniža cijena planirala provođenje e-aukcije u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.¹⁵

Revizionim postupcima obuhvaćeni su sljedeći postupci nabavki: nabavka usluga održavanja računarske i komunikacione opreme (otvoreni postupak sa zaključivanjem okvirnog sporazuma na tri godine - 109.980 KM), nabavka goriva (konkurentski postupak - 36.500 KM), nabavka usluga hotelskog smještaja (Javni poziv u skladu sa Aneksom II dio B - zaključena tri ugovora ukupne vrijednosti od 35.925 KM), nabavka kompjuterske opreme (otvoreni postupak 177.538 KM), nabavka elektronske opreme (otvoreni postupak 83.780 KM) te nabavka autoguma (direktni sporazum-5.332 KM). Testiranjem navedenih postupaka nabavki konstatovane su određene slabosti koje navodimo u nastavku.

Nabavka kompjuterske opreme sa uslugom instalacije, konfiguracije, nadogradnje i puštanja u rad (177.538 KM): Procedura je provedena putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti 177.600 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzelo pet potencijalnih ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda koja je ocijenjena kvalifikovanom. U predmetnom postupku nije bilo žalbi. Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatovali smo da tehnička specifikacija nije imala elemente pozivanja na robe određene robne marke radi favorizovanja ili eliminacije određenih ponuđača izuzev u slučajevima gdje se radilo o proširenju postojećeg hardvera. Prema prezentovanim podacima traženu opremu je moglo isporučiti više ponuđača. Elementi tehničke i profesionalne sposobnosti su definisani na način da omogućavaju aktivnu konkurenciju. Konstatovali smo da usluge instalacije, konfiguracije, nadogradnje i puštanja u rad nisu detaljno specificirane pa iz tenderske dokumentacije nije dovoljno jasan ni obim ni vrsta poslova koje ponuđači trebaju uraditi. Nedovoljno jasni zahtjevi mogu uticati da se na tender javi manji broj ponuđača. Također, kompjuterska i mrežna oprema je nabavljena u istoj proceduri bez podjele nabavki na lotove. Za kompletnu nabavku je traženo da ponuđači uz posjedovanje niza certifikata imaju service desk za prijavu kvarova kao i besplatan telefonski broj za prijavu nepravilnosti u radu opreme u toku garantnog roka. Postavljeni su zahtjevni kriteriji za nabavku kompjuterske opreme sa garancijom. Ovo je još izraženije kada imamo u vidu da je, pored servera i firewall-a, u istoj proceduri i uz iste kriterije nabavljena prateća oprema (tableti, diskovi i monitori). Iako postoji više ponuđača koji distribuiraju kompjutersku i mrežnu opremu, prethodno navedeni zahtjevi mogu da utiču na smanjenje konkurentnosti.

PREPORUKA 8

Preporučujemo Direkciji da, kada je god to moguće, vrši podjelu predmeta nabavke na lotove te jasno specificira dodatne usluge koje zahtijeva uz predmet nabavke u cilju pribavljanja više ponuda i eventualnog postizanja povoljnijih efekata nabavke.

Nabavka elektronske opreme sa uslugom instalacije, konfiguracije i puštanja u rad (83.780 KM): Procedura je provedena putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti 84.000 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 21 potencijalni ponuđač, a dostavljena je jedna ponuda. Direkcija je izradila specifikaciju kojom je tražena nabavka elektronske opreme sa uslugom instalacije, konfiguracije i puštanja u rad. Tehnička specifikacija nije imala elemente pozivanja na robe određene robne marke radi favorizovanja ili eliminacije određenih ponuđača. Prema

¹⁴ <https://www.ejn.gov.ba>, Portal javnih nabavki BiH

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 66/16

prezentovanim podacima traženu opremu je moglo isporučiti više ponuđača. Elementi tehničke i profesionalne sposobnosti su definisani na način da omogućavaju konkurenciju, ali prilično strogo. Traženo je da ponuđači posjeduju ISO 9001, ISO 27001, ISO 20000 i ISO 22301 certifikate, te da imaju service desk za prijavu kvarova kao i besplatan telefonski broj za prijavu nepravilnosti u radu opreme u toku garantnog roka. Postavljeni su zahtjevni kriteriji za nabavku elektronske opreme sa garancijom koji pri tome značajnije ne osiguravaju Direkciju u procesu realizacije javne nabavke. Smatramo da navedeni zahtjevi mogu smanjiti konkurentnost u ovakvim procedurama. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 21 potencijalni ponuđač, a dostavljena je jedna ponuda.

PREPORUKA 9

Direkcija treba prilagoditi zahtjeve u tenderskoj dokumentaciji predmetu nabavke kako bi osigurala ekonomične i efikasne procedure javnih nabavki.

Nabavka usluga održavanja računarske i komunikacione opreme (109.980 KM): Procedura otvorenog postupka je jednom poništena u prethodnoj godini na osnovu žalbe ponuđača na odluku o izboru koju je Direkcija usvojila, a u ponovljenom postupku gdje su primljene tri ponude je na prvobitnu odluku o izboru također izjavljena žalba, a potom i na zaključak Direkcije o odbacivanju žalbe zbog neblagovremenosti. Nakon što je Ured za razmatranje žalbi usvojio žalbu i predmet vratio na ponovno postupanje, dvije ponude su ocijenjene kao neprihvatljive te je dodijeljen okvirni sporazum jedinom kvalifikovanom ponuđaču. Zbog dugog trajanja postupka nabavke, Direkcija je nastavila da koristi usluge po prethodno zaključenom ugovoru do okončanja nove procedure nabavke tako da je prethodni ugovor ostvaren u većem iznosu za 21.840 KM. Također, tenderskom dokumentacijom nije predviđeno zaključenje pojedinačnih ugovora po okvirnom sporazumu.

U provedenim postupcima nabavki izjavljeno je ukupno pet žalbi od kojih su dvije na tendersku dokumentaciju, dvije na odluku o izboru i jedna na zaključak Direkcije o odbijanju žalbe kao neblagovremene. Ured za razmatranje žalbi je dvije žalbe usvojio, a tri odbacio kao neuredne.

PREPORUKA 10

Preporučujemo Direkciji da ubuduće više pažnje posveti sadržaju tenderske dokumentacije i evaluaciji ponuda sve u cilju efikasnog provođenja planiranih procedura u skladu sa važećim propisima i smanjenja rizika od eventualnih žalbi ponuđača.

8. KOMENTARI

Direkcija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2020. godinu. Direkcija nije imala primjedbi na Nacrt izvještaja tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2020. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nataša Avdalović, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Seida Kapo, revizor, v.r.

Srđan Krajišnik, revizor, v.r.

Željko Ćavar, revizor, v.r.

Slaviša Vuković, viši IT revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.948.000	0	1.948.000	1.700.785	87
Bruto plaće i naknade	1.548.000	0	1.548.000	1.357.977	88
Naknade troškova zaposlenih	294.000	0	294.000	278.846	95
Putni troškovi	40.000	0	40.000	11.597	29
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	1.000	0	1.000	983	98
Izdaci za energiju i kom.usluge	0	0	0	0	0
Nabavka materijala	2.000	0	2.000	768	38
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	0	0	0	0	0
Unajmljivanje imovine i opreme	63.000	0	63.000	50.614	80
Izdaci za tekuće održavanje	0	0	0	0	0
Izdaci za osiguranje	0	0	0	0	0
Ugovorene i druge posebne usluge	0	0	0	0	0
2. Kapitalni izdaci	0	0	0	0	0
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	0
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.948.000	0	1.948.000	1.700.785	87
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	0
6. Novčane donacije	0	0	0	0	0
7. Programi posebne namjene					
7a. Tekući izdaci	2.006.000	0	2.006.000	1.257.555	63
Bruto plaće i naknade	191.000	0	191.000	148.055	78
Naknade troškova zaposlenih	24.000	0	24.000	16.000	67
Putni troškovi	154.000	0	154.000	35.406	23
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	37.000	0	37.000	24.110	65
Izdaci za energiju i kom.usluge	50.000	0	50.000	43.442	87
Nabavka materijala	34.000	0	34.000	22.922	67
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	51.000	0	51.000	18.462	36
Unajmljivanje imovine i opreme	644.000	0	644.000	366.634	57
Izdaci za tekuće održavanje	128.000	0	128.000	104.722	82
Izdaci za osiguranje	10.000	0	10.000	5.246	52
Ugovorene i druge posebne usluge	683.000	0	683.000	472.556	69
7b. Kapitalni izdaci	299.000	0	299.000	296.965	99
Nabavka opreme	265.000	0	265.000	262.979	99
Nabavka ostalih stalnih sredstava u obliku prava	34.000	0	34.000	33.986	100
8. Budžet-Programi posebne namjene (7a+7b)	2.305.000	0	2.305.000	1.554.520	67
8. Ukupno (4+5+6+7)	4.253.000	0	4.253.000	3.255.305	77

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 2.3.2021. godine.

Generalni direktor:
Čedomir Šušnjar

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	500.242	644.285	78
Novčana sredstva	0	0	0
Kratkoročna potraživanja	500.242	644.285	78
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
2. Stalna sredstva	1.259.402	2.144.559	59
Stalna sredstva	7.567.240	7.306.065	104
Ispravka vrijednosti	6.307.838	5.161.505	122
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	1.259.402	2.144.559	59
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (1+2)	1.759.644	2.788.844	63
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	1.101.473	941.844	117
Kratkoročne tekuće obaveze	359.613	63.180	569
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obaveze prema zaposlenima	147.411	140.933	105
Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	102.123	102.107	100
Kratkoročna razgraničenja	492.326	635.624	77
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	0
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
5. Izvori sredstava	1.259.402	2.144.559	59
Izvori sredstava	1.259.402	2.144.559	59
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	2.360.876	3.086.403	76

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 2.3.2021. godine.

Generalni direktor:
Čedomir Šušnjar

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Direkcija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH broj 46/20) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Direkcije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 4.5.2021. godine

Generalni direktor

Čedomir Šušnjar